

www.e-rara.ch

Grondbeginsels der meetkunde

**Swinden, Jan Hendrik van
Amsterdam, MDCCCXVI. [1816]**

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 22127

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-60795>

Voorberigt.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

V O O R B E R I G T.

Sedert het jaar 1790, dat deze Grondbeginsfels der Meetkunde voor het eerst in 't licht verschenen, zijn er verscheide werken over de Wiskunde in het algemeen, en over de Meetkunde in 't bijzonder, in onze taal uitgekomen, die zeer groote, hoewel zeer verschillende, verdiensten bezitten. Na deze verklaring zal men mij mischien vragen, waarom ik dan niet in die werken berust, en de wereld nog met een nieuw boek over de zelfde stoffe bezwaar? Het antwoord is eenvoudig. Niettegenstaande het aanwezen der zoo even bedoelde werken, en derzelve nog steeds toenemend getal, hebben deze Grondbeginsfels een zoo gunstig onthaal genoten dat zij geheel uitverkocht zijn, en de uitgevers eenen nieuwen druk daarvan begeerden opteleggen. Ik had te minder redenen om mij daaraan te onttrekken, dan ik mij in staat bevond het werk zeer aanmerkelijk te verbeteren.

Tot die verbetering hebben zeer veel toegebracht, vooreerst het gebruik dat ik, gedurende zes-en-twintig jaren, van dit werk in mijne lessen gemaakt heb, en waardoor ik alle deszelfs zwakke plaafsien, mischien meer dan iemand, heb leeren kennen; ten anderen de vorderingen die ik zelf, in dien tijd, in de Meetkunde, vooral in het onderwijs daarvan heb gemaakt: vervolgens de aanmerkingen die verscheide

*

mij-

mijner leerlingen mij, van tijd tot tijd, hebben medegedeeld: die, welke ik ontvangen heb, reeds vóór lang, van den voortreffelijken Wiskundigen, den Heer O. S. BANGMA, Lid des Koninklijken Nederlandschen Instituuts: daarna van de Hoogleeraren PIERSON THOLEN en EKAMA, die dit werk in hunne lessen gebruiken, en waarvan de eerstgemelde, in 't bijzonder, mij zeer veel ter verbetering en uitbreiding heeft bezorgd; hetgeen de Heer MOSES LEMANS, zeer ervaren onderwijzer in de Wiskunde, en de zoo veel belovende nog jonge beoefenaar der Mathematische Wetenschappen, de Heer REHUEL LOBATTO mij, van tijd tot tijd, hebben medegedeeld: eindelijk het exemplaar des werks mij door den jongen Heer THOLEN, zoon van den Hoogleeraar, bezorgd, waar in zijn Ed., na hetzelfde geheel van bladzijde tot bladzijde te hebben doorgewerkt, alles heeft aangezekend gehad wat verbetering moest bekomen. Aan allen betuig ik mijnen opregten dank voor deze bezwezene hulp.

Wanneer men er dergelijke ontvangt, valt het niet moeilijk een werk te verbeteren: en de omflagtige arbeid die daartoe vereischt wordt, is er merkkelijk door verligt. Er is bijna geen boek, geene afdeeling, of er is verbetering, vermeerdering aan toegebracht, en verscheidene afdeelingen zijn geheel op nieuw bearbeid geworden. Het zoude onnuttig zijn, en misschien wel zoude het als eene

groots-

grootsheid, eene bedekte wijze om mijn werk aan te prijzen, beschouwd kunnen worden, indien ik hier alle de verbeteringen en vermeerderingen ging optellen. Ik blijf nog bij het gevoelen, door mij vóór zes-en-twintig jaren in de Voorrede des eersten druks geuit; dat men namelijk dergelijke werken niet moet uitgeven om roem voor zich zelve te verwerven, daar dit uit den aard der zaken onmogelijk is, maar enkel om nuttig te zijn.

De Heer Mr. PIETER ALBERTUS MUNK, wiens schranderheid en overgrootte naauwkeurigheid ik reeds heb leeren kennen, toen zijn Ed. zich op de Meetkunde toeleide, heeft de goedheid gehad alle de proeven met mij na te zien. Om dit met te meerder zekerheid te kunnen doen, heeft zijn Ed. het geheele boek van bladzijde tot bladzijde onderzocht en geheel uitgewerkt, waardoor hij in staat geweest is mij nog het een en ander mede te deelen. Men zal in het eerste hoofdstuk des Aanhangsels eene zijner gewigtige verbeteringen aantreffen. De Heer Student RIS, die de Meetkunde vlijtig heeft beëfend, heeft de moeite op zich genomen om alle de figuren zeer naauwkeurig te teekenen, en bij die gelegenheid het geheele werk nategaan: een arbeid waarvoor ik aan zijn Ed. zeer veel verpligting heb.

J. H. VAN SWINDEN.

Amsterdam,

1 Julij, 1816.

* 2

VOOR-